

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
50PLUS 2017 – 2021**

Omdat ouderen het niet meer pikken!

50PLUS DUS!

Met dank aan de externe experts voor hun adviezen:

Sjuul Paradijs

Willem Vermeend

Henry van de Wal

Klaas Wilting

De enige partij die echt voor de ouderen opkomt!

WE PAKKEN ZE TERUG!

De ouderen zijn de afgelopen jaren ongenadig hard gepakt door de VVD, PvdA, GroenLinks, Christen Unie en D66. Het zijn partijen, die nu de verkiezingen naderen, opeens belangstelling voor de ouderen hebben. Volstrekt ongeloofwaardig en onbetrouwbaar.

Ouderen zijn de afgelopen jaren beroofd van hun beloofde pensioen. Geen indexeringen en zelfs kortingen. En als er niets gebeurt gaat dat de komende jaren nog eens flink verder. Terwijl de pensioenkassen stevig gevuld werden.

De verhoging van de AOW-leeftijd is een groot debacle. Tienduizend ouderen kwamen onnodig in een uitkering terecht en waren volstrekt kansloos op de arbeidsmarkt. Velen kwamen of komen straks in financiële moeilijkheden doordat ze in een AOW-gat vallen. De ingreep van dit kabinet op de zorg voor ouderen thuis is een grote schande: het ultieme bewijs dat ouderen de sluitpost zijn van asociaal kabinetsbeleid.

Vele vijftigers en zestigers vrezen hun baan te verliezen en niet meer aan de slag te zullen komen. De 50plusser vreest voor zijn financiële toekomst als deze partijen het ook na de komende Tweede Kamerverkiezingen voor het zeggen houden. De 50plussers zijn enorm gepakt door de gevestigde partijen maar wat die kunnen, kunnen wij beter. De datum waarop deze partijen teruggepakt kunnen worden nadert zeer snel. En het kan door niet meer te stemmen op partijen die lak hebben aan ouderen maar door te stemmen op 50PLUS. De enige partij die echt voor de ouderen opkomt.

Kortom: we pakken ze terug op 15 maart!

50PLUS IS NOODZAKELIJK!

50PLUS heeft nadrukkelijk een totaalprogramma. Kort en overzichtelijk. De groene partijen leggen het accent op het milieu, de VVD komt vooral op voor de hogere inkomens en de Partij voor de Dieren let vooral op het welzijn van de dieren. 50PLUS legt in dit programma terecht de nadruk op de 50Plussers, omdat die de afgelopen jaren het meest hebben ingeleverd. Zij hebben alle reden om hun toekomst, met nog een keer een kabinet zonder 50PLUS, met angst en beven tegemoet te zien.

50PLUS DUS!

Stem op 15 maart: 15 belangrijke PLUSpunten van 50PLUS.

- 1. De AOW-leeftijd terug naar 65 jaar.**
- 2. Pensioenroof wordt gestopt. Het huidige pensioenstelsel blijft behouden. Geen kortingen van de pensioenen, wel indexeren.**
- 3. Stoppen met het gesol en de bezuinigingen op de zorg voor ouderen: handen af van de thuiszorg. Meer erkenning en geld voor thuiszorgers.**
- 4. Werkgelegenheidsoffensief 45-plussers ook fiscaal. Werkgevers ontlasten bij in dienst nemen senioren. Afschaffen extra vrije dagen voor senioren, waardoor ze niet extra duur zijn.**
- 5. Koopkracht van ouderen, die wel jarenlang meebetaalden aan lastenverhogingen en niet profiteerden van lastenverlichtingen, wordt hersteld en houdt in de toekomst gelijke tred met werkenden.**
- 6. Afschaffing successiebelasting voor kinderen, om te beginnen tot € 250.000,-**
- 7. Introductie van een basisverzekering in de zorg. Einde aan de marktwerking. Terugdringen macht en kosten van de zorgverzekeraars. Eigen risico verlagen tot maximaal €200,-**
- 8. In alle treinen moet weer een wc komen.**
- 9. Voordelig reizen openbaar vervoer ouderen buiten de spits. Op alle perrons, bus- en tramhaltes zitplaatsen voor ouderen en gehandicapten.**
- 10. Politiebureaus en wijkagenten komen terug in alle wijken.**
- 11. 50PLUS is kritisch voorstander van deelname aan de EU en van de euro, maar wil niet dat we opdraaien voor wanbeleid en tekorten andere landen.**
- 12. Streng maar rechtvaardig vluchtelingenbeleid. Nederland levert voor echte noodgevallen verhoudingsgewijs een bijdrage. Economische vluchtelingen worden teruggestuurd. Grenzen beter bewaken.**
- 13. Het Nederlandse paspoort wordt aan nieuwkomers pas verstrekt na een verblijfstermijn van tien jaar. Voorwaarden: een gemeentelijk 'bewijs van goed gedrag', volledige beheersing van de Nederlandse taal en een af te leggen verklaring van trouw aan de Nederlandse Grondwet.**
- 14. Uit alle wet- en regelgeving, landelijk en lokaal, moet leeftijdsdiscriminatie worden geschrapt.**
- 15. Gemeentelijke ouderencoaches helpen op vrijwillige basis senioren met o.a. internet, taal, administratie.**

STEM 15 MAART 2017 50PLUS!

1. AOW
  - AOW-leeftijd terug naar 65 jaar. Hierdoor meer werkgelegenheid voor jongeren
  - Premiebetaling stopt op de AOW-leeftijd
  - Koopkracht ouderen wordt na jarenlang inleveren hersteld.
  - Structurele verhoging van de welvaartsvaste AOW.
  - Geen nadelige wijzigingen in belastingstelsel voor AOW-gerechtigden.
  - Geen mantelzorgboete voor AOW-gerechtigden.
2. Pensioenen
  - Handen af van het huidige pensioenstelsel; één van de beste ter wereld.
  - Solidariteit, collectiviteit en verplichtstelling in stelsel behouden.
  - Rekenrente vast op 4% of op basis van gerealiseerd rendement.
  - 50PLUS pikt pensioenkorting niet.
  - Het aanvullende pensioen is uitgesteld loon, geen financieel product.
  - Flexibele pensioenleeftijd of deeltijdpensioen is en blijft mogelijk.
  - Pensioenfondsen moeten openheid van zaken geven over hun kosten.
3. Werk en werkloosheid
  - Ontlasten werkgever door beperken sociale lasten en voorzieningen voor werknemers vanaf 45 jaar, waaronder maximaal 8 weken loondoorbetaling bij zieke werknemer, daarna betaling via overheidsfondsen.
  - Stimuleringspakket om oudere werknemers aan het werk te krijgen, waarbij het opleiden van nieuwe werknemers door oudere en ervaren werknemers (tandembanen) aandacht krijgt.
  - 50Plusers worden serieus genomen bij sollicitaties. Ze zijn ervaren en niet extra duur of minder productief Daarom extra vrije dagen voor senioren afschaffen.
  - Overheid moet goede voorbeeld geven door 45-plussers volop kansen te geven.
4. Vrijwilligers
  - Vrijwilligers verdienen maatschappelijke waardering en ondersteuning, maar het werk mag niet leiden tot verdringing. Vrijwilligersvergoedingen blijven tot een maximumbedrag onbelast.
  - Geen onnodige regelgeving voor vrijwilligers en vrijwilligerswerk.
  - Verklaring Omtrent het Gedrag is door vrijwilligersorganisaties gratis aan te vragen.
5. Uitkeringen
  - Uitkeringen voor oudere werklozen (IOAW, IOW en IOAZ) blijven onaangetast en toegankelijk. De IOW blijft ook na 2020 bestaan.
  - Het wettelijk minimumloon elk jaar indexerend, waardoor ook de daaraan gekoppelde uitkeringen geïndexeerd worden.
6. Inkomensbeleid en koopkracht
  - Het koopkrachtverlies van gepensioneerden over de afgelopen jaren moet worden hersteld. De grote koopkrachtkloof tussen werkenden en gepensioneerden moet worden gedicht.

- Ouderen hebben ook recht op structurele belastingverlaging, zij hebben ook meebetaald aan de enorme lastenverzwaringen sinds 2008.
- Gelijke koopkrachtontwikkeling voor werkenden, voor mensen die niet kunnen werken en gepensioneerd.
- Armoede moet bestreden worden. Veel onrust en conflicten worden gevoed door te grote inkomensverschillen. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor een nieuw kabinet.

7. Overheidsfinanciën

- 50PLUS wil de staatsschuld terugbrengen naar maximaal 60% van het bruto binnenlands product. We willen volgende generaties niet opzadelen met de rentelasten van een enorme staatsschuld.

8. Belastingen

- Ouderen worden stapelgek van de opeen stapeling van de alleen op ouderen gerichte belastingverzwaring. Hieraan gaat 50PLUS een eind maken.
- Per direct successiebelasting afschaffen tot € 250.000,- en onderzoek starten naar effecten van het geheel afschaffen van deze belasting.
- Het fiscaal beleid moet uitgaan van gelijke behandeling van werkenden en mensen die niet kunnen werken en gepensioneerd.
- Eenmalig belastingvrij schenken aan kinderen en kleinkinderen tot maximaal € 100.000,- zonder regels voor leeftijd en zonder regels voor besteding van het ontvangen bedrag.
- 50PLUS tornt niet aan hypotheekrenteaftrek. De huidige afspraken blijven bestaan.
- Overdrachtsbelasting schrappen bij overdracht aan de eerste/tweede graad.
- Belasting op vermogen in Box 3 met 4% zoals al jaren gebeurt, is diefstal. Belasting heffen op werkelijk genoten rendement.
- Structurele verhoging van de ouderenkorting
- Afschaffen van de discriminerende 4% extra ouderentaks in de eerste belastingschijf die in 2013 werd ingevoerd.
- Ouderen mogen op papier hun belastingaangifte blijven doen.
- Perverse prikkels (waaronder belastingconstructies) maken niet langer deel uit van ons belastingstelsel.
- Wijzigen omzetbelasting. Gezond en duurzaam: laag tarief. Tandpasta heeft nu bijvoorbeeld een hoog tarief, cola een laag tarief. Dat moet en kan anders.

9. Banken

- De overheid richt een bankbedrijf op met goed voorbeeldgedrag op alle fronten. Een bank waar verantwoord sparen en verantwoord lenen mogelijk is. Ook het MKB moet hiervan kunnen profiteren.
- Waarborgen van de nutsfunctie van banken.
- Woekerrentes bij consumentenkredieten worden wettelijk beperkt.

10. Zorgstelsel, landelijk en gemeentelijk / eigen bijdragen

- 50PLUS wil een nieuw zorgstelsel per 2020. Alle onderzoeken en voorbereidingen daartoe dienen na de verkiezingen te beginnen. Uitgangspunten voor 50PLUS zijn daarbij:
  - Tegengaan jaarlijkse zeer dure reclamecampagnes om mensen te laten overstappen
  - Marktwerking in de zorg terugdraaien.

- Oprichting van landelijk, onafhankelijk administratiekantoor, welke zorgdraagt voor de administratieve kant van het nieuwe zorgstelsel, 'Ziekenfonds 2020'.
- Door afschaffen zorgverzekeraars bij introductie 'Ziekenfonds 2020' kan het eigen risico worden verlaagd naar maximaal € 200,- .
- Zorgverzekeraars bieden alleen aanvullende verzekeringen aan.
- Basistandheekunde en fysiotherapie maken deel uit van het 'Ziekenfonds 2020'.
- Minder administratie, minder managers en minder vergaderen.
- Niet alleen de spoedeisende zorg is 7 dagen per week beschikbaar, ook bv. huisartsen en poliklinieken moeten toewerken naar 7 dagen per week geopend.
- De goede ervaringen van Buurtzorg worden nadrukkelijk betrokken bij vorming nieuw stelsel.
- Invoeren van medische datacard voor gegevens, die tevens gebruikt kan worden als codicil. Hierdoor is het elektronisch patiëntendossier (EPD) op termijn niet langer gewenst.
- In alle gemeenten gelijke basiszorg en zorguren (incl. gemaximeerde, beperkte eigen bijdragen)
- Volledige transparantie behandelingen/verleden medici.

11. Patiëntenzorg

- Positie patiënt medische missers versterken door invoering van substituut ombudsman zorg en oprichting compensatiefonds voor slachtoffers medische missers.
- Wachtlijsten voor zorg en operaties zijn onaanvaardbaar.

12. Zorg en thuiszorg

- Bewoners van verpleeghuizen hebben recht op een meer menswaardig bestaan met meer aandacht en meer activiteiten.
- De overheid moet alle verzorgingshuizen die na de kaalslag nog open zijn, zoveel mogelijk open houden. En mogelijk uitbreiden. Daarnaast moeten goede initiatieven om samen en gezamenlijk te wonen ondersteund worden en eventuele belemmeringen weggenomen worden.
- Fatsoenlijke betaling en arbeidsvoorwaarden zorgpersoneel.
- Stop het gesol met de thuiszorg. Er komt een gemeentelijk basispakket voor thuiszorg, mantelzorgondersteuning en dagbesteding. Dit moet aan einde maken een onduidelijkheid en verschillen tussen gemeenten.

13. Preventie, sport en bewegen

- Extra aandacht voor preventie bij ouderen.
- Stimuleren gezonde voeding en gezonde leefstijl, mede door maatregelen voedingsindustrie.
- Vaccinatieprogramma ouderen, waaronder vaccinaties tegen gordelroos en longontsteking.
- Er komt een programma om ouderen meer en langer te laten bewegen. Uitvoering door huisartsen die daartoe ook meer budget ontvangen.
- Zowel op basisscholen als bij het voortgezet onderwijs voor alle leerlingen minimaal vijf uren per week sport en gymnastiek.

14. Mantelzorg

- Mantelzorgondersteuning gaat deel uitmaken van gemeentelijk basispakket. Dit maakt een einde aan te grote verschillen per gemeente.
- Landelijke registratie mantelzorgers, zodat financiële en andere maatregelen ter ondersteuning en waardering van de mantelzorgers op een eenvoudige manier uitgewerkt kunnen worden.

15. Euthanasie

- Pijn verzachtende zorg altijd beschikbaar.
- De mogelijkheden binnen huidige wetgeving en rechtspraak dienen beschikbaar te blijven.
- Met inachtneming van zorgvuldigheidscriteria en onder strikte voorwaarden verstrekking door arts is 50PLUS voorstander van de introductie van een "laatste-wil-pil". Er moet ruimte komen voor discussie over deze punten.
- 50PLUS stelt dat euthanasie ook toegepast mag worden, door een arts, als er sprake is van ondraaglijk en uitzichtloos lijden zonder medische grondslag. (voltooid leven).

16. Wonen en bouwen, inclusief langer thuis wonen

- 50PLUS wil dat woningcorporaties verplicht worden voldoende en geschikte (en energiezuinige) woningen te bouwen voor senioren.
- Energiebesparing wordt fiscaal aangemoedigd.
- De regels voor het bouwen moeten zodanig worden aangepast dat er meer leeftijdsbestendig en energiezuinig wordt gebouwd.
- De totale woonlasten kunnen door het gebruik van moderne technieken dalen. Overheid en bedrijfsleven worden hiertoe verplicht samen te werken.
- Familiehuisen, waar drie generaties van een familie met elkaar samenwonen, worden fiscaal gestimuleerd.

17. Woningcorporaties en huren

- 50PLUS is tegen de verhuurdersheffing/huurbelasting.
- Jaarlijkse huurverhoging beperken.
- Kleine en betrokken woningcorporaties hebben onze voorkeur.
- Corporaties hebben de opdracht de kosten voor de huurder te minimaliseren.
- Nationaal programma om tekort aan betaalbare huurwoningen weg te werken.

18. Leefbaarheid, wijken, welzijn

- Wijken moeten vergroenen door extra bomen en beplanting die vogels en vlinders aantrekt.
- Politiebureaus en wijkagenten komen terug in alle wijken.
- Buurtzorg en wijkverpleging zijn belangrijke pijlers in de wijk.
- Met alle mogelijke middelen moet eenzaamheid bestreden worden, uiteraard met respect voor eigen keuzes van mensen.

19. Krimpgebieden / stad-platteland

- Nederland bestaat uit prachtige regio's, steden en dorpen. Elk met een eigen karakter, en dat moeten we zo houden. Daar is 50PLUS trots op.
- Steden en dorpen, stad en platteland hebben elkaar nodig.

- Voor de toekomst en de ontwikkeling van krimpregio's zijn goede verbindingen noodzakelijk.
- Het Groene Hart blijft een Nationaal Landschap.

20. Verkeer, auto en wegen

- In de komende jaren zal de zelfrijdende auto snel oprukken. Het verschil tussen openbaar en eigen vervoer zal daardoor vervagen. Dat heeft grote voordelen voor ouderen en minder mobiele reizigers. Alle besluiten moeten op deze ontwikkeling inspelen.
- Vervoer moet zo onafhankelijk mogelijk worden van olieproductie.
- Scooters van het fietspad af.
- Beter onderhoud van stoepen en wegen.
- Gratis parkeren voor familie en mantelzorgers om eenzaamheid tegen te gaan.

21. Openbaar vervoer

- AOW-gerechtigden kunnen buiten de spits tegen voordeliger tarief gebruik maken van openbaar vervoer.
- De overheid zorgt voor 'deur-tot-deur' maatwerk en kostenreductie voor de reiziger.
- In trein, bus en metro komt een vast aantal zitplaatsen voor ouderen. Bij elk perron en halte komen er zitplaatsen voor ouderen.
- De marktwerking in het openbaar vervoer wordt teruggedraaid.
- Openbaar vervoer, met in elke trein voldoende toiletten, moet toegankelijk zijn voor minder mobiele reizigers.
- Het digitaal aanschaffen (zonder print) van een plaatsbewijs voor trein, tram en bus moet op korte termijn mogelijk zijn.
- Publiekscampagne om opstaan voor ouderen of mindervaliden in openbaar vervoer te stimuleren.

22. Energie

- Er wordt afgezien van kernenergie zolang niet alle risico's zijn uitgebannen en er geen oplossing is voor het kernafval. We zadelen toekomstige generaties niet met deze problemen op.
- 50PLUS wil zoveel mogelijk hernieuwbare energie tegen een zo laag mogelijk tarief.
- Besparende maatregelen worden gestimuleerd en desnoods afgedwongen.
- Gasboringen mogen nooit een bedreiging voor de huizenbewoners zijn.

23. Milieu en duurzaamheid

- Door het terugdringen van de CO2-uitstoot en andere milieumaatregelen waakt 50PLUS over de leefbaarheid voor volgende generaties.
- 50PLUS steunt de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties voor 2030.
- Om het enorme belang van duurzaamheid te onderstrepen pleit 50PLUS voor een minister van Innovatie en Duurzaamheid.

24. Natuur en dierenwelzijn

- Bestaande natuurgebieden worden zo veel mogelijk opengesteld voor publiek en beschermd.

- Compensatie groei steden door ontwikkeling groot nieuw natuurgebied in Nederland, op en rond het IJsselmeer.
- Natuur moet je kunnen beleven en dient daarom gemakkelijk toegankelijk te zijn.
- Bestrijding dierenleed en zwaardere straffen dierenmishandeling.
- 50PLUS steunt een verbod op onverdoofd ritueel slachten.

25. Veiligheid binnenland / criminaliteit

- Stimuleren vuurwerkvrije zones en gemeentelijk professioneel vuurwerk. Er komt een vuurwerkverbod particulieren.
- Criminaliteitsbestrijding en informatiepositie radicalisering opvoeren door inzet extra wijkagenten.
- Meer geld voor verhoging oplossingspercentage van misdrijven.
- Meer controle op snelheidsovertreders op snelwegen en in wijken door extra capaciteit.
- Meer aandacht voor en verbetering positie van slachtoffers.
- 112 moet ook bereikbaar zijn via sms of andere berichtenservice.

26. Politie

- De reorganisatie van de politie is uitgelopen op een ramp. Herstellen door beslissingen decentraal te laten nemen, tenzij het echt niet anders kan.
- Het landelijk rechercheteam houdt zich bezig met grensoverschrijdende criminaliteit.
- Extra wijkagenten/buurtregisseurs.
- Nog geen 10% van de woninginbraken wordt opgelost. Dat is onaanvaardbaar. In de toekomst meer capaciteit voor politie, deels door het aantal Buitengewoon opsporingsambtenaren te verminderen.

27. Rechtspraak en straffen

- Meer efficiency bij Openbaar Ministerie en rechtbanken: 6% van de opgeloste zaken komt bij de rechter. Dat moet drastisch omhoog
- 10.000 tot gevangenisstraf veroordeelden zit nog niet in de cel. Dat moet veranderen.
- Elke cent misdadgeld moet worden terugbetaald. Schade aangebracht door relschoppers worden volledig op de daders verhaald.
- Meer gevangenisstraffen in plaats van werkstraffen.
- Bewaken toegankelijkheid rechtssysteem, voor iedereen moet de gang naar de rechter mogelijk zijn.

28. Drugsbeleid en alcohol

- 50PLUS wil softdrugs uit de criminele sfeer halen door nederwietteelt te legaliseren onder zeer strenge en stringente voorwaarden en met vergunning.
- Opsporing van handel en productie harddrugs wordt geïntensiveerd.
- Stevig toezicht op verkooppunten. Hierbij zijn het leeftijdscriterium (vanaf 18 jaar), het niet aanwezig zijn van harddrugs en de afstand naar scholen (minimaal 500 meter) van belang.
- Geen lokale experimenten, maar invoering in één keer voor geheel Nederland. Experimenten zorgen voor rechtsongelijkheid en verwarring.
- Overheid moet een duidelijk, actief en integraal ontmoedigingsbeleid voeren t.a.v. alcohol, roken en drugs.
- Medicinaal gebruik van o.a. wiet wordt opgenomen in het zorgbasispakket.

29. Immigratie en integratie

- 50PLUS staat voor streng, rechtvaardig en humaan vreemdelingenbeleid.
- Economische vluchtelingen en uitgeprocedeerde asielzoekers worden teruggestuurd naar het land van herkomst.
- Nederland neemt een beperkt aantal vluchtelingen op naar rato verdeeld over de leden van de Europese Unie op basis van de bevolkingsaantallen.
- De opvangmogelijkheden aan schrijnende gevallen zijn - om ook in de toekomst hulp kunnen blijven bieden – begrensd.
- Het Nederlandse paspoort wordt pas aan nieuwkomers verstrekt na een termijn van tien jaar, een gemeentelijk 'bewijs van goed gedrag', volledige beheersing van de Nederlandse taal en een af te leggen verklaring aan de Nederlandse Grondwet .
- Introductie van een 'nieuwkomersverklaring' (net als in België).
- Meer controle Nederlandse grenzen en betere bewaking Europese buitengrenzen.
- Bestrijden van mensensmokkel door zwaardere straffen.
- Duidelijke voorlichting in landen van herkomst over de beperkte mogelijkheden in Nederland.
- 50PLUS wil zoveel mogelijk opvang van vluchtelingen in de regio.
- 50PLUS is, daar waar het kan, tegen een dubbele nationaliteit.

30. Leeftijdscriminatie

- Uit alle wet- en regelgeving, landelijk en lokaal, moet leeftijdscriminatie worden geschrapt.

31. Basisonderwijs, middelbaar, hoger en wetenschappelijk onderwijs

- In het primair onderwijs wil 50PLUS de klassen verkleinen en het aantal uren per docent verminderen. Verder moeten indirecte taken verminderd worden, zodat meer directe aandacht voor de leerling mogelijk is.
- De positie, de beloning en het gezag van de leraar moet worden versterkt. Scholen moeten kunnen beschikken over voldoende ondersteunend personeel, zoals de conciërge.
- De Ambachtsschool en de MAVO moeten weer in ere hersteld worden.
- Het onderwijs moet aansluiten op de snelle ontwikkelingen in de maatschappij.
- Gemeentelijke ouderencoaches helpen ouderen met internet, administratie en alfabetiseringsprogramma's ter bestrijding van laaggeletterdheid.
- De toegankelijkheid van het hoger onderwijs moet gewaarborgd blijven. 50PLUS is tegen het sociaal leenstelsel.
- 50PLUS ziet voor- en nadelen van bijzonder onderwijs en wil hier graag een publiek debat over.

32. Volwassenenonderwijs

- Het MBO moet zich meer gaan richten op het onderwijs aan volwassenen.
- De maximale leeftijdsgrens in het volwassenenonderwijs wordt geheel losgelaten.
- VAVO moet overdag en 's avonds beschikbaar zijn.
- Voor een ieder die werkloos wordt en recht heeft op een WW-uitkering is VAVO direct en kosteloos beschikbaar. Het UWV heeft hierbij een stimulerende rol.
- Het beschikbare bedrag voor volwassenenonderwijs moet flink omhoog.
- Onderwijs voor ouderen moet meer 'gewoon' worden en uitgroeien tot een basisrecht.

33. Publieke omroep en media

- De Publieke Omroep verzorgt vele goede programma's en dat moet zo blijven. Pluriformiteit is een groot goed. Omroepverenigingen spelen daarbij een belangrijke rol.
- Omroepen krijgen meer vrijheid om te gaan samenwerken met uitgevers.
- Belangrijke functies bij de NPO moeten via openbare sollicitatieprocedures openstaan voor elke Nederlander en niet alleen voor mensen die lid zijn van een politieke partij.

34. Cultuur en Nederlandse taal

- 50PLUS wil de cultuurkaart voor jongeren blijven ondersteunen en ziet graag een dergelijke voorziening voor ouderen met een kleine beurs. Het lastminute kaartje is een goede mogelijkheid.
- Actieve en passieve deelname aan cultuuractiviteiten is goed voor zowel de ontwikkeling van jonge mensen als voor die van volwassenen. Cultuur begint op school, maar de overheid kan ook zorgen voor programma's voor mensen die aan hun tweede jeugd beginnen.
- Het is van belang om verworvenheden uit het verleden, die iets zeggen over hoe ons land in het verleden functioneerde en hoe de bevolking destijds leefde, te bewaren. Het erfgoed maakt ons bewust van onze geschiedenis, het laat zien waar wij vandaan komen.
- De overheid moet culturele innovatie stimuleren.

35. Internet en sociale media

- Anoniem internetgebruik tegengaan door invoering van een digitaal paspoort.
- Meer geld en middelen voor internetpolitie, die fraude en oplichting opspoort.
- Vrijheid van meningsuiting is geen vrijbrief is om anderen te beschimpen en te schelden. Elkaar aanspreken op fatsoen moet weer normaal worden. Zwaarder straffen smaad.
- Overheden moeten oog hebben voor mensen die niet internet- en computervaardig zijn.

36. Boeren, tuinbouwers en vissers

- 50PLUS is voor versterking van de positie van de agrarische sector.
- Extra stimulans landbouwtechnologie, innovaties en landbouwonderwijs.
- Voedselveiligheid en het tegengaan van verspilling is een speerpunt.
- Gebruik van kunstmest en gif in de landbouw en antibiotica in de veehouderij moet sterk verminderd worden.
- De visstand moet op peil blijven, noodzakelijke maatregelen worden genomen, zoals het stimuleren van vismigratieprojecten.
- Beperking van grootschalige intensieve veehouderij, 50PLUS wil geen megastallen.

37. Toerisme

- 50PLUS is fier op Nederland en wil ons land graag laten zien aan buitenlandse toeristen.
- Nederland moet zich meer profileren als vakantieland.
- Het openbaar vervoer moet zeer klantvriendelijk en toegankelijker zijn voor toeristen.
- Toeristenbelasting en forensenbelasting zijn 50PLUS een doorn in het oog.
- Meer mogelijkheden om door het jaar te verblijven in vakantiewoning en caravan.
- Creëren van een betere toeristische verbindingen tussen de Randstad en regionale toeristenpleisterplaatsen (Dutch Design, Giethoorn, Hanzesteden, Kroller Muller Museum, Afsluitdijk en Waddenzee).

38. Ondernemen / MKB

- Schrappen onnodige regels bij overdracht familiebedrijf aan kinderen.
- Het MKB en het toenemend aantal zelfstandigen zonder bedrijf zijn de basis van onze economie. Deze ondernemende mensen verdienen meer steun, bescherming en hulp van de overheid.
- Ondersteuning pensioenfondsen voor ondernemers.

39. Innovatie en kenniseconomie

- De inkoopkracht van de overheid aanwenden om duurzame innovatie te versnellen.
- Om het enorme belang van innovatie te onderstrepen pleit 50PLUS voor een minister van Innovatie en Duurzaamheid.

40. Privatiseringen

- Geen privatiseringen waar dat niet in het belang is voor de samenleving.
- Handhaven of het wederom verwerven van meerderheidsbelang door de overheid in essentiële activiteiten, zoals openbaar vervoer, communicatie, energie, water en gezondheidszorg.
- 50PLUS streeft naar meer nutsbedrijven.

41. Schiphol en de Rotterdamse Haven

- Groei van de luchthaven Schiphol, met als overloop de luchthaven Lelystad, wordt toegestaan om de positie van Nederland als aantrekkelijke vestigingsplaats te borgen. De overlast voor burgers en bedrijven moet zo veel mogelijk worden beperkt door strenge handhaving regels geluidsbelasting.
- Schiphol moet koploper worden in het terugdringen van alle emissies naar nul.
- Bestaande regionale luchthavens mogen hun activiteiten voortzetten of uitbreiden met inachtneming van de lokale regelgeving.
- De overheid moet zeer zorgvuldig omgaan met de belangen van KLM.
- De Rotterdamse haven krijgt voldoende ruimte en faciliteiten om groei te verwezenlijken.

42. Parlement, ministeries en kabinet, wachtgeld

- De Eerste Kamer wordt afgeschaft.
- Er komt een kiesdrempel van 3%.
- Leden van de Tweede Kamer die tussentijds hun fractie verlaten vallen buiten de Regeling financiële ondersteuning fracties Tweede Kamer.
- 'Veiligheid' valt niet langer onder de verantwoordelijkheid van de minister van Veiligheid en Justitie, maar onder de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken.
- Er komt coördinerend minister voor 'Ouderenzaken' op gebied van wonen, zorg, werk en inkomen.
- Parlementsleden die vroegtijdig de Tweede en Eerste Kamer verlaten, ontvangen een wachtgeldregeling die vergelijkbaar is met de ontslagregeling in het bedrijfsleven.

43. Bestuurlijke vernieuwing en lokale lasten

- De burgemeester wordt rechtstreeks gekozen.
- 50PLUS wil geen uitbreiding van de gemeentelijke belastingen omdat dit opnieuw zal leiden tot lastenverzwaringen voor de burger en de ouderen, die niet mee mochten

delen in de eerdere lastenverlichtingen.. Daarom zal 50PLUS nieuwe wetgeving hierover bestrijden.

- Rol, wenselijkheid en positie van provincies als bestuurslaag moet heroverwogen worden, waarbij het afschaffen van de provincies een optie is. Democratische legitimiteit is voor 50PLUS leidend, 50PLUS is geen voorstander van gemeenschappelijke regelingen en stads- en metropoolregio's.
- Per 2019 neemt één van de gedeputeerden de taken over van de Commissaris van de Koning, waarmee die functie komt te vervallen.
- 50PLUS steunt onderzoek door staatscommissie naar houdbaarheid parlementair stelsel.

44. BES-eilanden

- Armoede bestrijden, o.a. door AOW/AOV op aanvaardbaar niveau te brengen.
- Voorzieningenniveau op orde brengen, conform verwachtingen en toezeggingen gedaan in 2010
- De groeiende onvrede op de eilanden wordt serieus genomen.
- Bijdragen aan daadwerkelijke bestrijding van de toegenomen criminaliteit en corruptie.

45. Democratie, verkiezingen en referenda

- Er komen bindende regionale en landelijke referenda. Ook de bevolking kan onder wettelijke voorwaarden een (bindend) referendum voorstellen. Directe democratie als aanvulling op de parlementaire democratie. 50PLUS laat zich graag inspireren door het beleid in Zwitserland.
- Om de gemeenteraadsverkiezingen over de lokale politiek te laten gaan en niet over de landelijke politiek, worden deze verkiezingen niet meer in alle gemeenten op dezelfde dag gehouden maar op verschillende momenten.
- Het wordt mogelijk gemaakt in andere en goedkopere gemeenten bepaalde diensten aan te vragen zoals paspoorten rijbewijzen om de onredelijke tarieven in bepaalde gemeenten te bestrijden.
- 50PLUS wil op Bevrijdingsdag (5 mei) ook de Dag van de Democratie vieren. Deze dag wordt elk jaar aangemerkt als nationale feestdag.
- Stemmen vanuit het buitenland wordt vereenvoudigd.
- Stemmen met DigiD wordt, zodra het veilig en verantwoord is, mogelijk.

46. Europa, EU en Euro.

- Europese Unie maakt een pas op de plaats: geen uitbreiding of vergaande nieuwe maatregelen.
- 50PLUS is tegen uittreden van Nederland uit de EU.
- 50PLUS wil een sterke, stabiele euro desnoods met minder aangesloten landen.
- 50PLUS kiest voor een praktische, realistische en kritische aanpak.
- De Europese Unie heeft slechts drie kerntaken: economisch en monetair beleid, milieubeleid en grensbeleid (veiligheid, defensie en buitenlands beleid).
- Turkije kan op dit moment onder geen enkele voorwaarde toetreden tot de EU.
- Europa moet van onze pensioenen afblijven.
- Geen verhuizingen meer tussen Brussel en Straatsburg.
- Het aantal zetels in het Europees Parlement gaat terug van 750 naar 375.
- Deel van landbouwsubsidies inzetten voor plattelandsvoorzieningen.

47. Defensie en veiligheid

- Nederland voert het budget voor internationale terrorismebestrijding, inlichtingendiensten en aanpak van jihadisten de komende vier jaar op met 500 miljoen euro.
- Preventief strafrechtelijk optreden tegen personen die terroristische aanslagen voorbereiden en in wetgeving verankeren.
- Defensie kan ook worden ingezet bij een terroristische dreiging.
- Veteranen verdienen blijvende waardering en erkenning. De subsidie van de Rijksoverheid t.b.v. organisatie 'Veteranendag' en andere activiteiten blijft op peil.

48. Ontwikkelingshulp

- Elke dag sterven duizenden kinderen en volwassenen door gebrek aan voedsel, water en medicijnen. Een miljard kinderen en mensen lijden honger. Nederland houdt zich aan de internationale afspraken als het gaat om het geven van ontwikkelingshulp maar wil wel nadrukkelijk garanties voor een juiste besteding..
- Het Nederlandse bedrijfsleven zit in de koppositie als het gaat om internationale samenwerking.
- Nederland geeft geen geld aan misdadige, corrupte regimes, waar mensenrechten worden geschonden en oorlog wordt gevoerd.
- Internationale samenwerking en afstemming bij noodhulp is gewenst.

49. VN, NAVO en internationale veiligheid

- Internationale samenwerking is voor Nederland van groot belang en vanzelfsprekend. Een actieve rol binnen de NAVO en VN is hierbij van belang.
- Nederland zet zich in voor nationale en internationale veiligheid. Den Haag als internationale stad van vrede en recht geeft Nederland extra mogelijkheden en kansen.

50. Nederlandse gepensioneerden in het buitenland

- Geëmigreerde Nederlanders moeten zich op vrijwillige basis kunnen aansluiten bij de Zorgverzekeringswet in aanvulling op het verdragsrecht.
- Nederland moet zich inzetten om 'dubbele betaling voor zorgkosten in landen die publieke zorg financieren uit algemene middelen' te voorkomen.
- Bij nieuwe belastingverdragen nadrukkelijk rekening houden met bestaande situaties.
- Voorkomen van extra kosten voor het gebruik maken van diensten van consulaat of ambassade.
- Stemmen vanuit het buitenland wordt eenvoudiger gemaakt.

De leden van de Commissie Verkiezingsprogramma: Maurice Koopman (voorzitter), Jan Nagel, Henk Krol, Jaap Haasnoot, Harry Lamberts, Ruud Koornstra, Toine Manders en secretaris Simon Geleijnse.

Waarom u 15 maart 50PLUS moet stemmen!

Ouderen worden beroofd van hun beloofde pensioen. Met hun oudedagsvoorziening wordt gesold. De verhoging van de AOW-leeftijd is een groot debacle. Met als gevolg tienduizenden ouderen onnodig in een uitkering en volstrekt kansloos op de arbeidsmarkt. De bezuiniging op zorg en ondersteuning thuis is een grote schande: het ultieme bewijs dat ouderen de sluitpost zijn van asociaal kabinetsbeleid.

Dat is de trieste optelsom voor de vijftigplussers in deze zogenaamde participatiesamenleving van het kabinet-Rutte. Voor deze schijnwereld betalen de ouderen een ontstellend hoge prijs. Zij krijgen de rekening gepresenteerd voor goed burgerschap, spaarzin, voor trouw premie betalen en voor hun goedgelovigheid in onbetrouwbare politici, die de meest kwetsbare groep in onze samenleving pakt op hun allerzwakste plekken: pensioen, AOW, hogere belastingen, koopkracht en zorg.

Want voor hen is ouder worden nog steeds een groot voorrecht. Gezondheid en een lang leven zijn niet te koop. Maar is het langere leven ook een beter leven? Je wenst het iedereen toe. Genieten van kinderen en van kleinkinderen. Onbezorgd! Want bijna elk mens wil overleven, wil gezond leven, wil veilig leven, wil ook zekerheid dat hij zijn of haar leven waardig kan afsluiten.

Toch is dat niet voor iedereen weggelegd. De mens is het meest kwetsbaar aan het begin en aan het einde van zijn leven. In het begin is er de onmetelijke, liefdevolle zorg van de ouders, aan het einde van het leven is die zorg ook nodig.

De mate van beschaving is af te lezen hoe een samenleving omgaat met 50-plussers. Zijn ze een sluitpost op de begroting of gaat de samenleving met deze kwetsbare groep volwassenen respectvol om?

Want het staat onherroepelijk vast dat senioren financieel kwetsbaar worden, afhankelijker worden van zorg en zekerheid in de laatste fase van hun leven, vaak ook in eenzaamheid, een beroep moeten doen op anderen. Tegen wil en dank. Want elk mens is trots en diezelfde trots maakt het voor velen lastig om, na een zelfstandig bestaan en het dragen van verantwoordelijkheden, alsnog een beroep te moeten doen op derden.

Het probleem van de steeds ouder wordende mens is door andere politieke partijen schromelijk veronachtzaamd. Het ouder worden, werd door hen benaderd als een financieel en een zorgprobleem. Daarom is 50PLUS noodzakelijk. Voor een nieuwe menselijke maat. Omdat ouderen zijn behandeld als de restpost van de politiek en als tweede rangburgers bij het belastingbeleid. Ze mogen het namelijk zelf uitzoeken. En als het roer nu niet drastisch omgaat ook jongere generaties hetzelfde zal overkomen, maar dan in het kwadraat.

50PLUS, dus! Voor AOW op 65-jarige leeftijd, voor aandacht en zorg, voor voldoende zorgcentra die een veilige haven vormen voor ouderen. Voor voldoende en geschikte seniorenwoningen beschikbaar die bovendien betaalbaar zijn én voor de menselijke maat. Voor reparatie van datgene wat kapot is gemaakt: solidariteit tussen de generaties.

In toenemende mate zijn er aanslagen op het inkomen van ouderen. Want de collectiviteitsgedachte in de samenleving staat al jaren zwaar onder druk. De ik-samenleving vernietigt solidariteit. Een nieuw kabinet met 50PLUS moet de verbinding tussen generaties

repareren. Een samenleving - van jong tot oud - moet door solidariteit met de kwetsbaren het fatsoen in de samenleving overeind te houden.

Solidariteit als smeermiddel is een groot goed. Niet alles draait om efficiency en lage kosten. Burgers zijn inmiddels een nummer geworden. Bij de overheid en bedrijven beantwoorden computers hun vragen; persoonlijke aandacht of inleven in de privésituatie kost geld en is er daarom niet meer bij. Op botte wijze duwt de overheid de digitalisering bij ouderen door de strot. Soms willen ze wel, maar kunnen ze het gewoonweg niet en is hulp niet beschikbaar. Ouderen worden vermorzeld onder het geweld van verzekeraars en banken en verdienen extra bescherming.

Het voorrecht van een langer leven wordt gezien als een probleem van de oudere, waar de politiek steeds minder in staat is een antwoord op te geven. De samenleving is de menselijke maat kwijt. Managers en hun praktijken hebben greep gekregen op de publieke voorzieningen: in de zorg, de veiligheid, het onderwijs, in zorgcentra en op andere plekken vormen zij een groeiend onuitroeibare plaag.

Een onheilspellende gedachte voor degenen die ouder worden. Zij worden geconfronteerd met een samenleving, die killer en killer wordt. De onverdraagzaamheid is aan de winnende hand.

Met politieke partijen die jaar in jaar uit met de mond belijden dat ze de belangen van ouderen willen dienen, maar vervolgens hen consequent en asociaal als sluitpost behandelen. Ouderen vrezen ook voor hun veiligheid. Ze kunnen zich niet meer fysiek verweren. Uit angst voor geweld gaan ze de straat nauwelijks meer op. Daarom zijn er meer wijkagenten nodig, zwaardere straffen voor degenen die weerloze ouderen als doelwit hebben en moet ook de politie, officieren van Justitie en rechters de samenleving veiliger maken door criminelen keihard en vaker te straffen.

Wie bevoorrecht is om ouder te worden heeft uiteraard ook een eigen verantwoordelijkheid en hoort niet uitsluitend te leunen op de voorzieningen van de overheid.

Vanzelfsprekend zijn er senioren die het goed voor elkaar hebben, maar ook zij verdienen het niet om extra geplukt te worden omdat ze hun leven zuinig zijn geweest en een zeker vermogen hebben kunnen opbouwen. Dat ze hun familiebedrijf geruisloos kunnen overdoen aan hun kinderen zonder failliet te gaan door de hoge belastingaanslagen en dat ze na overlijden meer geld kunnen nalaten aan hun erfgenamen hoort bij een fatsoenlijke economie. Over gespaard geld is al inkomstenbelasting en jaarlijks vermogensbelasting betaald.

Het gros van de ouderen leeft echter van een AOW met een klein aanvullend pensioen. Ze zijn niet in staat om dat inkomen aan te vullen, omdat ze in de meeste gevallen fysiek niet meer in staat

zijn om te werken. Maar ook degenen die een ruimer pensioen gespaard hebben en op een onbezorgde oude dag hadden gerekend, mogen niet het kind van de rekening worden.

De verhoging van de AOW- en pensioenleeftijd naar nu al 67 jaar is een absoluut debacle geworden. Ouderen wordt een rad voor ogen gedraaid door kille rekenmeesters.

Voor oudere, werkloze werknemers van 60+ is er geen werk en komt er geen werk. Met de efficiency-slagen en de toenemende robotisering wordt de theorie van het langer werken van het kabinet-Rutte ingehaald door een praktijk van ouderen voor wie geen banen meer beschikbaar zijn.

Eenzijds omdat ze onvoldoende geschoold zijn voor deze arbeidsmarkt. Daarom moet gratis onderwijs voor ouderen een basisrecht worden. Anderzijds omdat de werkgeverslasten en regelgeving belemmeren dat ouderen in dienst worden genomen.

De verhoging van de AOW-leeftijd naar 67 is een farce. Een lege huls, een luchtkasteel. Want met die verhoging steeg ook meteen het aantal werklozen. Terug naar 65 dus. Niet uit politiek opportunisme, maar omdat het aansluit bij de praktijk van vandaag en morgen.

Ondertussen is de menselijke maat verdwenen. Als het gaat om huisvesting of de bezuinigingen op de thuiszorg of om andere voorzieningen. Van verdwenen bankjes in de publieke ruimte, de torenhoge parkeertarieven waardoor het sociaal bezoek in de grote steden kostbaar is, de wijkagent die zorgt voor een veilig gevoel op straat, ouderenactiviteiten of de noodzakelijke aandacht in zorgcentra.

Er zijn grote en kleine oplossingen. Waarom niet meer tijd voor het gesprek met de huisarts dan meteen een operatie waar het ziekenhuis aan verdient? Waarom accepteren we de oudere niet meer als volwaardig lid van onze samenleving? Waarom mogen ouderen niet profiteren van de nieuwe welvaart, terwijl ze wel voor het economisch herstel hebben moeten inleveren?

De vorige kabinetten hebben bewezen dat ze sollen met de belangen van de ouderen. Zij tellen niet mee in de zogenaamde participatiesamenleving: ze zijn zelfs de sluitpost. In koopkracht, in voorzieningen en zelfs het pensioen is onzeker door andere doeleinden dienende rekenkundige ingrepen. Met alle gevolgen van dien voor ouderen.

Wie veertig jaar heeft gewerkt, belasting heeft betaald, actief heeft deelgenomen aan de samenleving heeft recht op die zekerheid. Juist vanwege de naderende kwetsbaarheid. Niet vanwege medelijden of zieligheid. Maar omdat ouderen als zwakste schakel in de ketting van solidariteit het recht hebben om een beroep te doen op die zekerheid. Dat hoort bij een solidaire samenleving.

Vandaar dat in een nieuw kabinet 50PLUS noodzakelijk is. Omdat ouderen te lang niet zijn gehoord, omdat ze worden bedrogen door politici die premie betalen en sparen niet belonen, maar bestraffen!

Daarom moet 50PLUS het kabinet in! Daarom moet 50PLUS meer zetels behalen. Het kan!

Met een **minister van Sociale Zaken**, die ervoor zorgt dat ouderen weer aan de slag gaan en idiote regels aanpast,

Met een **coördinerend minister voor Ouderenzaken**, die een staatscommissie moet instellen om het verlagen van de AOW-leeftijd met spoed te kunnen invoeren, de zekerheid van het pensioen en de koopkracht van ouderen te herstellen,

Met een **minister van Innovatie en Duurzaamheid** om het enorme belang van duurzaamheid voor huidige en nieuwe generaties te onderstrepen.

Alle burgers tellen mee in Nederland. Van jong tot oud. We mogen trots zijn op een land dat vernieuwt, dat ondernemend is, dat zorgt, waar weer verbinding komt tussen de generaties, waar burgers zich veilig moeten kunnen voelen, waar we tradities en onze cultuur koesteren, waar managers het niet alleen voor het zeggen hebben en waar de menselijke maat weer moet gaan tellen.

In dat land, in dat mooie land, ons Nederland, moet het een voorrecht zijn om oud te worden.